

[Morten Lange.]

videre udarbejdelse af de tanker, som vi håber bliver de endelige. Men det er jo ganske klart, at når man starter denne debat ved at fremlægge en skitse, er det, fordi der skal bygges videre på den og vi skal have nye perspektiver ind i den, og min fornemmelse er først og fremmest den, at de perspektiver, der skal bygges ind, peger så langt fremover, de peger disse udmærkede 20, 30, 40 år frem i tiden, så det er højst sandsynligt, at når vi skal revidere skitsen, kan vi få endnu mere af de ideer ind, som mit parti står for. De har sådan en tendens til at være dem, der bliver rigtig gyldige i løbet af en halv snes år.

Bernhard Baunsgaard: Jeg synes, at hele forhandlingen om dette spørgsmål om en forbedring af pensionen for vore ældre har været særdeles lærerig, og jeg håber, at den højtærede socialminister også har lært noget af den.

Se, jeg står her med en betænkning, der kom i 1955, om folkepension. I den har to personer, som beskæftiger sig med dette spørgsmål om tillægspension, udtalt sig. Den ene er den højtærede socialminister, og den anden er det ærede medlem hr. Poul Møller, og som der ganske rigtigt i Politiken i dag blev gjort opmærksom på, havde de to personer i 1955 sådan omtrent lige de modsatte synspunkter. I 1955 plæderede den højtærede socialminister for det forslag, som hr. Poul Møller så nogenlunde fører frem i dag, og omvendt. (*Afbrydelse*). Ja, ja, men der er så meget rigtigt i det, at det burde få det høje ting til at tænke sig om meget grundigt, når den skitse, som danner udgangspunkt for hele behandlingen af tillægspensionsspørgsmålet, er en skitse, der i sit fulde omfang først skal træde i kraft, ikke, som venstres ordfører mente det, om 23 år, eller hvad det var, men om 53 år. Når det går så hurtigt med at skifte fronter, tror jeg nok, at der er ét krav, man først må stille til en sådan ordning, og det er, at den er fleksibel, så den kan indrette sig efter de forandringer, der indtræder i samfundet. Og det mener jeg at den skitse, som er forelagt, lige netop ikke kan. Ved at stille krav om, at der skal ske en præmieindbetaling, og at den skal foregå over 35 år, hvorefter man har ret til at få noget ganske bestemt, har

man gjort ordningen særdeles stiv og særdeles vanskelig at forandre, og det er et meget vigtigt punkt. På alle andre punkter er vi klar over det og er parat til at stille dette, kravet om fleksibilitet, meget langt frem. Det har man helt forsømt på dette område. Jeg håber som sagt, at man også fra regeringens side har lært af diskussionen her.

Det næste, man efter min mening må gøre sig klart, er omkostningerne. Der blev den anden dag på vore pladser omdelt en oversigt over nationalindkomsten pr. indbygger for forskellige lande. På listen var Danmark nr. 4, Sverige var nr. 2 og Norge nr. 6, og så kan man naturligvis skønne, at når Sverige kan have en sådan pensionsordning og Norge kan have det og vi ligger midt imellem dem, så har vi råd til det. Nu håber jeg ikke, at regeringen har nøjedes med disse meget primitive sammenligninger, når man har stillet sig problemet: hvordan med omkostningerne? Jeg håber virkelig, at man har gjort sig større overvejelser, men hvilke overvejelser har man gjort sig? Var det ikke rimeligt, om regeringen delagtiggjorde folket i sine overvejelser? Jeg skal slet ikke forlange, at man skal skønne over udviklingen indtil år 2020; det regner jeg, som jeg allerede har antydnet, for ganske utopisk, men man må dog have gjort visse prognoser færdige, og lad os nu få dem.

For vi kan jo groft dele befolkningen i 3 dele; der er barndom og ungdom, der skal tjene til forberedelse af manddommen, og for ikke at diskriminere må vi vel sige kvinddommen, og endelig er der alderdommen. Både barndom og ungdom og alderdom stiller krav til den aktive del af befolkningen, til manddom og kvinddom, og det er helt klart, at vi på alle disse punkter må bruge flere penge ud i tiden. Vi skal bruge flere år til uddannelse, flere år til mange andre ting, det varer længere, før vi kan komme til at tjene penge. Det er helt klart, vi kan narre os selv, som vi så tit har gjort, og sige: det må de unge selv betale. Så er de længere om det, og så kommer vi andre til at investere endnu mere i f. eks. læreanstalter og universiteter. Det er klart, når man er længere om at blive færdig derinde, må der investeres mere i det. Regeringen har med sin skitse her ment, at der skal bruges flere penge til de ældre. Jeg er enig med regeringen